

MAJA KASTELIC

Deček ji sledi in ji prinaša srečo

Igor Vidmar • Fotografije: Boštjan Pucelj

Slovenska uspešnost, predvsem gospodarska, kolikor je je, menda temelji predvsem na izvozu. Da je izvoz pomemben, bi iz svojih zadnjih izkušenj pritrdila tudi akademska slikarka in ilustratorka Maja Kastelic iz Trebnjega. Slovenski slikar danes doma težko proda sliko, mnogi uveljavljeni likovni umetniki s svojim ustvarjalnim delom komaj preživijo, ali pa morajo, da bi lahko dostojno živeli, početi še marsikaj drugega. Maja Kastelic si je pot na tuje trge odprla z Dečkom in hišo, slikanico brez besed, za katero so jo najprej nagradili doma, potem pa je zanjo z uvrstitvijo v katalog dobila priznanje tudi na lanskem sejmu otroških knjig v Bologni.

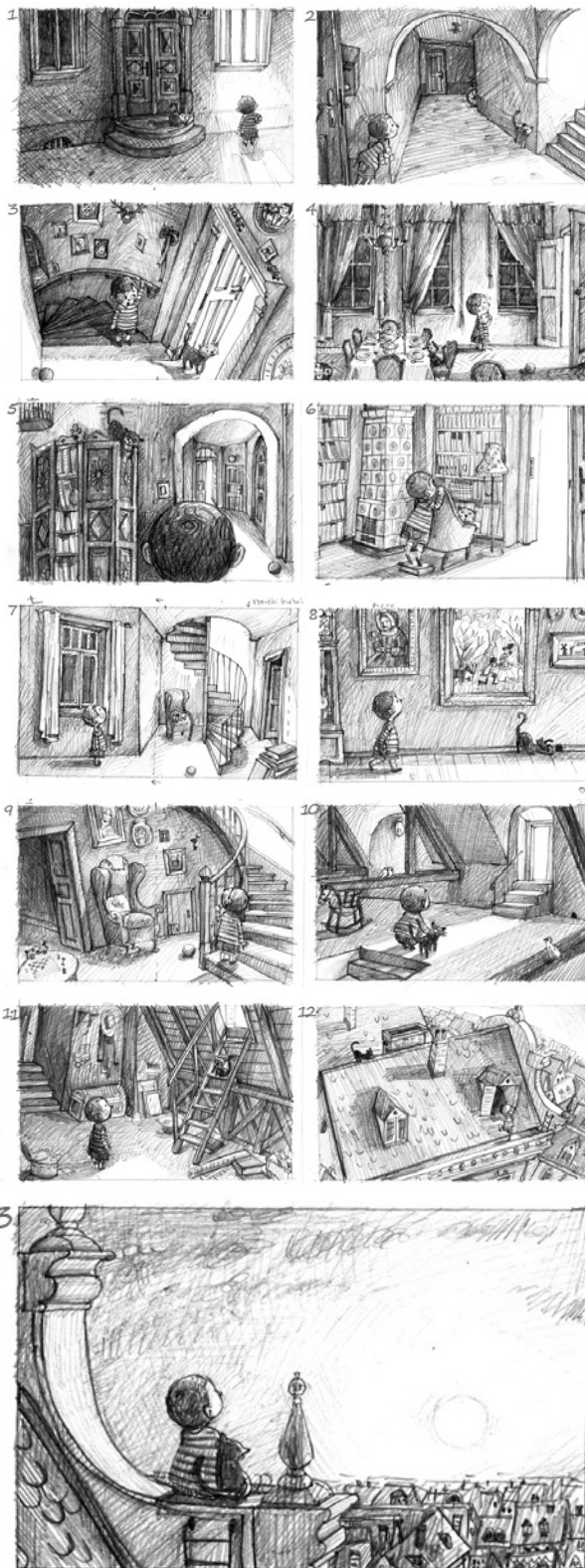

Začelo se je z nagradami

Zgodba o dečku in hiši se je zares začela leta 2012, ko je za ilustracije o dečku dobila priznanje Hinka Smrekarja, priznanje, ki ga podeljuje Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov v okviru slovenskega bienala ilustracije ob robu slovenskega knjižnega sejma. Za celotni niz ilustracij za knjigo *Deček in hiša* je dve leti pozneje dobila še plaketo Hinka Smrekarja. Za ilustratorja je prav gotovo veliko priznanje, če ga sprejmejo za svojega pri Založbi Mladinska knjiga, pri kateri je Maja tudi izdala slikanico *Deček in hiša*, tam pa dela tudi kot ilustratorka otroških revij *Ciciban* in *Cicido*. Njena odločitev, da se od klasičnega slikarstva usmeri k ilustraciji, se je očitno izkazala za dobro.

Kot rečeno, se ji je mednarodni ilustratorski trg odprl s sodelovanjem na največjem svetovnem sejmu otroških knjig na svetu v Bologni, ko so jo med več kot tri tisoč ilustratorji z vsega sveta uvrstili v izbor za razstavo 75 najboljših. Leto pred njo je prišel v najožji izbor z ilustracijami za slikanico *Močvirniki* še en ilustrator s trebanjskega konca, Peter Škerl, pred tem pa sta se vse od leta 1967 na bolonjsko razstavo in v katalog, ki ga dobijo vse pomembnejše svetovne založbe, ki izdajajo knjige za otroke, od slovenskih ilustratorjev uvrstili le Alenka Sotler in Lila Prap, kar nedvomno kaže na izjemen pomen tega dosežka.

Mednarodni ilustratorski trg se ji je odprl s sodelovanjem na največjem svetovnem sejmu otroških knjig na svetu v Bologni, ko so jo med več kot tri tisoč ilustratorji z vsega sveta uvrstili v izbor za razstavo 75 najboljših.

Knjiga brez besed

Izbirčno bolonjsko komisijo je Maja Kastelic prepričala prav z ilustracijami za slikanico Deček in hiša. Gre za slikanico brez besed oziroma tako imenovano silent book. Maja v Dečku in hiši pripoveduje zgodbo o dečku, ki se po temni ulici odpravi v šolo, pred vrati ene od hiš opazi črnega muca in za njim stopi v notranjost hiše, mu sledi po hodniku, na stopnišče in v sobe, polne slik in knjig ...

Ta deček Majo spremlja že nekaj časa in ji pri naša srečo. Ko je leta 2012 za ilustracije o dečku in hiši dobila priznanje Hinka Smrekarja, se je opogumila, da se je lotila tudi knjige. Čeprav so knjige brez besed pri nas redke, je bilo zanimanje za njeno prvo avtorsko slikanico Deček in hiša že na začetku veliko, pa ne samo na slovenskem trgu, ampak se je kmalu znašla v interesnem krogu tujih založb, saj je bila lani uvrščena tudi v Bele vrane, letni katalog najboljših knjig

za otroke in mladino z vsega sveta, ki jih vsako jesen predstavijo na Frankfurtškem knjižnem sejmu, pripravi pa ga Münchenska Mednarodna mladinska knjižnica.

Francozi, Italijani ... Mehika, Kitajska ...

Tako jo tudi tuji založniki niso mogli spregledati in Maja ima zdaj kar nekaj naročil iz tujine, na kar je opozorila tudi na januarski razstavi v Galeriji Krka, na kateri se je predstavila z ilustracijami iz več knjig. Poleg ilustracij in študijskih listov za knjigo brez besed *Deček in hiša* še z ilustracijami za slikanico *Le drole de Noel de monsieur Simon* (Zabaven božič pri gospodu Simonu) za naročnika iz Francije, z ilustracijami za slikanico *Dežela bomb, dežela trav* in *Alja* dobi zajčka Branka Mozetiča ter z ilustracijami za slikanico *Zaspani Martino* italijanskega avtorja Roberta Piuminija. Tudi njen Deček se je odpravil po svetu, slikanico so že izdali v Italiji in Mehiki, v kratkem bo izšla v Švici, kjer so knjigo pripravili tudi za nemški in avstrijski trg, in v Bolgariji, v

Celih deset let je delala kot restavratorica v restavratorskem centru Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

pripravi sta kitajska in švedska izdaja, dogovorjen je tudi izid *Dečka in hiše* v Franciji, pa to najbrž še zdaleč ni vse, kar se bo z Majino slikanico v svetu dogajalo.

Maja je rada in dobro risala že kot otrok, a šele proti koncu gimnazije je spoznala, da želi v življenju delati prav to. Mama ji je svetovala naj gre, če jo že zanima likovno ustvarjanje, vsaj na pedagoško smer, saj bi s tako izobrazbo lažje dobila delo, a se ni pustila prepričati. »To ni isto. Pedagoško delo si moraš želeli, jaz pa sem želela ustvarjati,« je v pogovoru za *Dolenjski list* svojo odločitev pojasnila Maja Kastelic. Zlata maturantka je sprejemne izpite na likovni akademiji opravila v prvo.

Maja Kastelic je ...

»Ilustracijo ustvarjaš v okviru neke zgodbe in z njo tudi zgodbo pripoveduješ, kar mi zelo ustreza, saj so knjige moja strast, od nekdaj rada berem. Narediti knjigo se mi zato zdi nekaj res posebnega,« pravi Maja Kastelic.

Po diplomu na ljubljanski akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, ki jo je opravila z odliko, se je Maja Kastelic odločila še za znanstveni magistririj iz filozofije in teorije vizualne kulture na fakulteti za humanistične študije v Kopru. Celih deset let je delala kot restavratorka v restavratorskem centru Zavoda za varstvo kulturne dediščine in med drugim sodelovala pri obnovi fresk v viteški dvorani brežiškega gradu, v

ljubljski stolnici in frančiškanski cerkvi na Prešernovem trgu v Ljubljani ter v Mencingerjevi hiši v Krškem, kar je prav gotovo tudi na določen način vplivalo na njeno ilustracijo.

